

Primitiva funktioner och integraler

$F(x)$ är primitiv till $f(x)$ om $F'(x) = f(x)$ (unik upp till konstant)
 \rightarrow skriver $\int f(x) dx = F(x) + C$ — obestämd integral

partiell integration: $\int f(x)g(x) dx = F(x)g(x) - \int F(x)g'(x) dx$

variabelsubstitution: $\int f(h(x))h'(x) dx = \int f(t) dt \Big|_{t=h(x)}$ (tänk: $t=h(x), \frac{dt}{dx} = h'(x)$
 $\Rightarrow dt = h'(x) dx$)

rationella funktioner:

- (1) om täljaren har större grad än nämnaren: polynomdivision
- (2) faktorisera nämnaren, partialbräksuppdelning
- (3) integrera

Riemannintegralen — area under grafen av $f(x)$ mellan a och b (om f är begränsad)

approximeras genom trappfunktioner ovanifrån och nerifrån
 ("det unika tal s.a. alla trappfunktioner ovanifrån har större area, och alla nerifrån mindre",
 alla kontinuerliga (och styckvis kontinuerliga) funktioner är integrerbara

Riemannsommor Låt $a=x_0 < x_1 < \dots < x_n = b$ vara indelning med allt mindre avstånd när $n \rightarrow \infty$, och $\xi_i \in [x_i, x_{i+1}]$ för varje i . Då gäller att

$$\sum_{k=1}^n f(\xi_k) (x_k - x_{k-1}) \rightarrow \int_a^b f(x) dx$$

Om $f(x) \leq g(x) \Rightarrow \int_a^b f(x) dx \leq \int_a^b g(x) dx$

\rightarrow specialfall: $m \leq f(x) \leq M$ för alla $x \in [a, b] \Rightarrow m(b-a) \leq \int_a^b f(x) dx \leq M(b-a)$.

Analysens huvudsats: Låt $S(x) = \int_a^x f(t) dt$, så är $S'(x) = f(x)$

\Rightarrow insättningsformel: $\int_a^b f(x) dx = F(b) - F(a)$

Oändliga intervall $\int_a^\infty f(x) dx = \lim_{M \rightarrow \infty} \int_a^M f(x) dx$ (om exist.)

f ej begränsad vid a : $\int_a^b f(x) dx = \lim_{\epsilon \rightarrow 0} \int_{a+\epsilon}^b f(x) dx$ (om exist.)

$$\int_1^\infty \frac{1}{x^a} dx = \begin{cases} \frac{1}{a-1} & (a > 1) \\ \text{divergent} & (a \leq 1) \end{cases}$$

$$\int_0^1 \frac{1}{x^a} dx = \begin{cases} \frac{1}{1-a} & (a < 1) \\ \text{divergent} & (a \geq 1) \end{cases}$$

Jämförelsesatser: Låt $f(x), g(x)$ vara positiva och avtagande på $[a, \infty)$.

• Om $\int_a^\infty g(x) dx$ konvergerar, och $f(x) \leq g(x) \Rightarrow \int_a^\infty f(x) dx$ konvergerar

• Om $\int_a^\infty g(x) dx$ divergerar, och $f(x) \geq g(x) \Rightarrow \int_a^\infty f(x) dx$ divergerar

$$\int_1^\infty f(x) dx \text{ konvergent} \Leftrightarrow \sum_{k=1}^\infty f(k) \text{ konvergent}$$

Differentialekvationer

(A) 1. ordning, separabel $y'(x) = \frac{g(x)}{f(y(x))}$

$$\Rightarrow y'(x) f(y(x)) = g(x) \Rightarrow \int f(y(x)) y'(x) dx = \int g(x) dx$$

$$\Rightarrow \int f(y) dy = \int g(x) dx \Rightarrow F(y(x)) = \int g(x) dx + C$$

$$\Rightarrow y(x) = F^{-1} \left(\int g(x) dx + C \right)$$

(B) 1. ordning, linjär $y'(x) - h(x)y(x) = g(x)$

\rightarrow integrerande faktor $e^{-H(x)}$ ($H(x)$ primitiv till $h(x)$)

$$\rightarrow e^{-H(x)} (y'(x) - h(x)y(x)) = (e^{-H(x)} y(x))' = e^{-H(x)} g(x)$$

$$\Rightarrow e^{-H(x)} y(x) = \left(\int e^{-H(x)} g(x) dx + C \right) \Rightarrow y(x) = e^{+H(x)} \left(\int e^{-H(x)} g(x) dx + C \right)$$

(C) 2. ordning, linjär, konstanta koefficienter $y''(x) + ay'(x) + by(x) = f(x)$

homogen ($f(x) = 0$): karakteristisk ekvation $r^2 + ar + b = 0 \rightarrow$ rötter r_1, r_2

$$\Rightarrow \text{lösning är } y(x) = C_1 e^{r_1 x} + C_2 e^{r_2 x}$$

inhomogen $y(x) = y_H(x) + y_P(x)$, $y_H(x)$ homogen lösning ovan

$y_P(x)$ partikulär lösning till $y''(x) + ay'(x) + by(x) = f(x)$

Ansats:

$f(x)$	$y_P(x)$
polynom grad k	polynom grad k ($a_k x^k + a_{k-1} x^{k-1} + \dots + a_1 x + a_0$)
$\sin(x)$ / $\cos(x)$	$A \sin x + B \cos x$
e^{ax}	$A e^{ax}$

Taylorpolynom n -te ordning kring x_0 (oftast $x_0 = 0$)

$$f(x) = f(x_0) + f'(x_0)(x-x_0) + \frac{1}{2} f''(x_0)(x-x_0)^2 + \dots + \frac{1}{n!} f^{(n)}(x_0)(x-x_0)^n + R_{n+1}(x)$$

$$\text{där } R_{n+1}(x) = \frac{1}{(n+1)!} f^{(n+1)}(x_0 + \theta(x-x_0)) (x-x_0)^{n+1} \text{ för något } \theta \in [0, 1]$$

$$= (x-x_0)^{n+1} B(x-x_0), \quad B(x-x_0) \text{ begränsad vid } 0$$

Enklighetsats: \rightarrow få Taylorpolynom på sammansatta funktioner genom att sammansätta Taylorpolynom

(ex. Taylorpolynom till e^{2x^2} : ta Taylorpolynom till e^y , sätt $y = 2x^2$)

\rightarrow hjälper med gränsvärden

$$\text{Om } R_{n+1}(x) \rightarrow 0 \text{ när } n \rightarrow \infty: f(x) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{k!} f^{(k)}(x_0) (x-x_0)^k \quad (\text{e.g. } \sum_{k=0}^{\infty} \frac{x^k}{k!} = e)$$